

STUDIUL DE SPECIALITATE – EVOLUȚIA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ROMÂNESC

Prof. STAIER IOANA-ELENA

LICEUL TEHNOLOGIC NR. 1 SIGHIȘOARA

Sistemul de învățământ românesc a suferit schimbări radicale în ultima jumătate de secol, trecând de la sistemul comunist la reformele aplicate de când țara a scăpat de comunism. Reformele aplicate una după alta, au implicat schimbarea curriculum-ului, s-a introdus studiul limbilor străine, au apărut noile tehnologii în învățământ (calculatoare, tablete, videoproiectoare, CD-uri, etc.) și s-a introdus studiul religiei în școli. Numărul studenților a crescut de la 192810 în 1990 la peste 891000 în anul școlar 2008-2009 (Institutul Național de Statistică, 2009).

Intrarea în Uniunea Europeană în 2007 a făcut ca România să devină o țară importantă în Europa, însă acest statut este contestat de mulți până în ziua de azi.

În România, ca în majoritatea țărilor europene, până în clasa a VIII – a se studiază un curriculum considerat de cultură generală. După terminarea clasei a VIII – a, la vârsta de aproximativ 15 ani, elevii pot să își aleagă un domeniu de studiu în care să se specializeze. Această posibilitate dată elevilor de a alege o specializare a fost introdusă în urma unor studii care arată că nu orice elev poate studia toate disciplinele și să obțină rezultate foarte bune, fiecare elev are anumite aptitudini, iar diversitatea în educație este din ce în ce mai apreciată.

După ce elevii termină clasa a VIII – a, aceștia susțin un examen național din două materii, Limba și literatura română și Matematică, a cărui rezultat constituie un factor foarte important în viitoarele lor alegeri. Elevii în funcție de rezultatele obținute la acest examen pot alege să studieze la un liceu teoretic, liceele care pregătesc elevii pentru universitate, sau un liceu tehnologic, unde se pot specializa într-o meserie.

Clasele care se formează la intrarea elevilor în școală (clasa pregătitoare) continuă să rămână cu același colectiv de elevi până în clasa a VIII – a, la fel se întâmplă și la liceu, unde clasa odată formată în clasa a IX – a rămâne cu același colectiv până la terminarea liceului, în clasa a XII – a. În ciclurile inferioare de învățământ elevii au un curriculum diversificat, ei studiază materii precum limba și literatura română, matematică, istorie, geografie, fizică, chimie, biologie, religie, educație plastică, educație muzicală, educație fizică și sport și două limbi străine în funcție de regiunea geografică în care locuiesc. În fiecare an pe lângă materiile obligatorii din trunchiul comun, elevii au posibilitatea să 1 – 2 materii opționale.

În România sistemul de învățământ este rigid, el se axează pe necesitățile clasei și nu pe necesitățile individuale ale elevilor, de aceea la liceu este foarte importantă opțiunea pe care a făcut-o elevul, deoarece odată ales domeniul de studiu, elevul chiar dacă întâmpină unele dificultăți la unele materii se poate transfera în altă clasă cu altă specializare foarte greu, iar examenele de diferență sunt foarte grele, deși în ultimii ani s-au făcut unele progrese în această direcție.

Instituțiile de învățământ superior au apărut în România în cea de-a doua jumătate a secolului al XIX – lea, acestea formându-se după modelul francez.

Reformele au fost aplicate și în sistemul de învățământ superior din România, numărul locurilor la facultăți a crescut foarte mult după anul 1991. Pe lângă creșterea numărului de locuri la facultățile de stat, au apărut multe universități private, acestea au apărut pentru a acoperi discrepanțele dintre cerere și ofertă în domeniile de studiu foarte solicitate. Numărul universităților crește de la 56 în 1992 până la 106 în anul 2009 (Institutul Național de Statistică, 2009). În anul 2009 peste 46 % din numărul total de studenți din România studiau la o

universitate privată. Universitățile private sunt o parte foarte importantă în învățământul vest-european, deci creșterea numărului acestora a fost un lucru normal și firesc.

În anul 1999 Ministerul Educației din România, dar și alte 29 de țări europene, au aderat la „Procesul Bologna”, cea ce presupune un angajament de a sigura un cadru comun pentru învățământul superior din Europa până în anul 2010. „Procesul Bologna” nu presupune uniformizarea învățământului superior din Europa, ci armonizarea sa după anumite principii. La început studenții parcurg studiile de licență, pe o durată de 3 – 4 ani, după care urmează studii universitare de masterat, cuprinse între 2 – 3 ani și ulterior studii doctorale. S-a implementat un sistem comun de credite de studiu transferabile (ECTS) de echivalare a studiilor, care permite o mai largă mobilitate a studenților.

România a făcut progrese în ceea ce privește reforma în sistemul educațional și a adoptat regulile și politicile educaționale europene. O problemă fundamentală e sistemului românesc de învățământ este subfinanțarea sistematică care a făcut din sistemul de învățământ un sistem aproape compromis. Deși procentul din PIB a crescut de la 2,86 % în anul 200 până la 3,1 % în anul 2017 (Eurostat), acest procent este unul dintre cele mai scăzute din Europa.

Învățământul primar și gimnazial s-a schimbat foarte puțin de când România a intrat în UE. Mulți sunt de părere că schimbarea în învățământul românesc ar trebui să înceapă cu managerii instituțiilor de învățământ. Din această perspectivă ar trebui făcute următoarele: îmbunătățirea relațiilor dintre profesorii și directori, o mai eficientă comunicare între principalii actori a sistemului de învățământ, un mai mare profesionalism al profesorilor și directorilor, deciziile care sunt luate trebuie luate după toți cei implicați au fost consultați, o mai mare autonomie a școlii, suportul comunității locale și nu în ultimul rând o finanțare mai bună.

Au trecut aproximativ de la căderea comunismului, iar generațiile actuale de studenți și elevi nu au fost deloc educați sub comunism, ei au crescut cu noile valori vest-europene importate în România. Comunicare în această perioadă este mult mai ușoară, sursele de informare sunt multe și diversificate, ceea ce a făcut din generațiile actuale de elevi și studenți să fie mult mai receptivă la schimbări și reforme față de generațiile anterioare. Noile generații au fost învățate să respecte istoria dar și să privească cu speranță spre viitor.

Bibliografie:

1. COBIANU-BĂCANU, Maria, ALEXANDRESCU, Petruș, COBIANU, Elena, Adolescenții – „Primăvara Europei”. Cultura procesului de integrare europeană, București, Editura Arvin Press, 2004.
2. COBIANU, Maria, ALEXANDRESCU, Petruș, Școala românească încotro?, București-Pitești, Editura Paralela 45, 2004.
3. PIERSON, Cheri, ODSLIV, Megan, Perspectives and Trends on Education in Romania: A Country in Transformation, Wheaton College Graduate School Wheaton College Intercultural Studies Department 501 College Ave Wheaton, IL 60187 USA
4. COBIANU-BĂCANU, Maria, ALEXANDRESCU, Petruș, CUCU-OANCEA, Ozana, Cultura, identitatea națională și educația în dezvoltarea durabilă a societății românești, București-Pitești, Editura Paralela 45, 2002.
5. CURY, Augusto, Părinți străluciți, profesori fascinanți, București, Editura For You, 2003.
6. GARDNER, Howard, Mintea disciplinată, București, Editura Sigma, 2005.
7. GARDNER, Howard, Inteligențe multiple, București, Editura Sigma, 2005.
8. HERIVAN, Mircea, Educația la timpul viitor, București, Editura Albatros, 1976.